

اسلام دینی یکتاپرستانه و از جمله دین‌های ابراهیمی جهان است. پیروان این دین را مسلمان می‌گویند. آنها بر این باورند که خدا مستقیماً بر بسیاری از پیامبران وحی فرستاده و محمد آخرین آنها است. این دین هم اکنون از نظر تعداد رسمی پیروان در مکان دوم و پس از دین مسیحیت جای دارد.

۱ ریشه واژه

۲ باورها

۳ اصول دین

۴ نام خدا

۵ نام‌گذاری پیروان

۶ مذهب‌ها و انشعابات

۷ قوانین

۸ کتاب مقدس

۹ رهایی‌بخش آخر زمان

۱۰ ارجاعات

۱۱ منابع

۱۲ جستارهای وابسته

ریشه واژه

اسلام در زبان عربی از سه حرف (س-ل-م) که به معنای «تسلیم صلح‌آمیز؛ تسلیم شدن؛ اطاعت؛ صلح» است مشتق گردیده‌است. این واژه را می‌توان با واژه هم‌ریشه‌اش در زبان عبری مقایسه کرد. شالوم که از ریشه **ש-ל-ם** (شین-لامد-میم) در زبان عبری مشتق گردیده دارای معادل‌های دیگری در بسیاری از زبان‌های سامی بوده و به معنای کمال، تکمیل و تندرستی می‌باشد.

از دیگر مشتقات سه حرف (س-ل-م) می‌توان موارد زیر را نام برد:

سلام به معنای «صلح» که همچنین به عنوان درود هم می‌باشد.

السلام (آرامش) یکی از ۹۹ نام خدا در قرآن.

مسلم، کسی که از اسلام تبعیت می‌کند؛ کسی خود را به خداوند تسلیم می‌کند.

البته واژه اسلام به معنی سالم بودن و مسلمان به معنای کسی که سالم زندگی می‌کند هم مطرح می‌شود

باورها

اسلام برای هر فردی با شهادتین آغاز می‌شود. شهادتین به زبان آوردن دو جمله «لا اله الا الله» و «محمد رسول الله» است که به ترتیب به معنای هیچ خدایی جز الله وجود ندارد و محمد پیامبر الله است می‌باشد. فردی که تصمیم به ایمان آوردن به اسلام را دارد باید این دو جمله را بر زبان آورده و آنها را باور کند. بدیهی است که شخص مورد نظر لزوماً باید معنای این دو جمله را بداند و آنها را درک کند، سپس ایمان بیاورد.

مسلمانان بر این باورند که خدا پیام خود را به صورت وحی بر جان محمد و پیامبران دیگر از قبیل آدم، نوح، ابراهیم، موسی و عیسی فرو فرستاد. اغلب مسلمانان بر این باورند که محمد آخرین پیامبر خدا و مکمل همه آنها است. در نتیجه سخنان او و کتابش تا روز قیامت برای بشریت وجود دارند. مسلمانان معتقدند که بخش‌هایی از کتاب‌های تورات و انجیل فراموش شده‌اند، اشتباه تفسیر یا نوشته شده‌اند یا توسط دنباله‌روان آنها تحریف گشته‌اند در نتیجه پیام اصلی آنها از بین رفته‌است. آنها با باور به این مساله، معتقدند که قرآن به عنوان آخرین کتاب وحی شده به انسان‌ها برای تصحیح آن کتاب‌ها نازل شده‌است.

باور مسلمانان بر آن است که دین خدا در اصل از آدم تا خاتم یکی بوده و این اصول در قرآن جمع شده‌اند. متون اسلامی این طور بیان می‌کنند که یهودیت و مسیحیت مشتقاتی از تعالیم ابراهیم بوده و در نتیجه جزو دین‌های ابراهیمی به شمار می‌آیند. قرآن، از یهودیان و مسیحیان (و گاهی اوقات دیگر معتقدان) به صورت «اهل کتاب» یاد می‌کند.

اصول دین

توحید، معاد، نبوت از اصولی است که بین همه مسلمانان مشترک است. بعضی از فرقه‌های اسلام به خصوص شیعیان به جز این سه اصل، دو اصل عدل و امامت را نیز به آن سه افزوده‌اند و جزء اصول می‌دانند. البته به این دو اصل اصول مذهب گفته می‌شود.

نام خدا

الله نام خاص خدای یکتا در قرآن و متون عربی-اسلامی است. با این حال فارسی‌زبانان معمولاً از لفظ خدا استفاده می‌کنند. کلمه الله پیش از ظهور اسلام نیز در عربستان وجود داشته‌است و نام خدای بزرگ و خالق جهان است که بتها به عنوان رابط و واسطه او در اداره جهان به او کمک می‌کنند و اعراب نیز جهت نزدیکی و ارتباط با او به عبادت بت‌های خویش می‌پرداختند چرا که بتها را در اداره جهان واسطه فیض می‌دانستند.

پیروان اسلام را در فارسی مسلمان می‌خوانند و در متون عربی «مسلم». به اضافه اینکه در تعالیم اسلامی بنا بر سخنان خداوند در قرآن کتاب مقدس مسلمانان، ادیانی که تمام پیامبران الهی آن را ترویج کرده‌اند یک دین است و همه آنها تحت عنوان اسلام خوانده می‌شوند؛ پس پیروان دیگر پیامبران الهی تا زمانی که آیین آنها توسط پیامبر بعدی نسخ نشده بود، مسلمان محسوب می‌شوند.

مذهب‌ها و انشعابات

مسلمانان به دو مذهب عمده شیعه و سنی تقسیم می‌شوند. بعضی باورها مانند صوفی‌گری و وهابیت از گروه‌های خرد اسلام هستند. بهایی‌گری یکی از انشعابات اسلام در ایران است که پیروان آن معتقدات خود را دین جدیدی می‌دانند و کتابهایی به نام بیان عربی و بیان فارسی دارند.

قوانین

اسلام مانند تمام دین‌ها دارای قوانینی است که مسلمانان موظف به پذیرش آنها می‌باشند.

پاره‌ای از قوانین اسلام مابین بیشتر ادیان و ایدئولوژی‌ها (اعم از اینکه خود را الهی بنامند یا زمینی) مشترک است. از جمله این قوانین می‌توان به احترام به والدین، یاری به یتیمان، اشاره نمود.

برخی قوانین اسلام دارای ویژگیها، شروط، محدودیتها و تعاریف خاص خود هستند و انجام آنها مستلزم رعایت آن شروط و ویژگی‌ها است. مانند ازدواج کردن، پرهیز از ظلم و ستم به خود و غیر، زنده کردن حقوق دیگران، دست‌گیری مستمندان عدم انتحار و... اشاره کرد

برخی دیگر از قوانین اسلام، خاص اسلام هستند همچون قصاص، سنگسار، اعدام مرتد، جهاد. این قوانین همراه با قوانین گروه دوم همواره توسط عده‌ای که خود را طرفدار حقوق بشر میدانند مورد انتقاد شدید واقع شده‌است. قوانین اسلامی معمولاً تنها مربوط به کشورهای اسلامی می‌شوند و قانونگذاران و متفکران سایر کشورها به این نتیجه نرسیده‌اند که این قوانین به رفع مشکلات جامعه بشری کمکی می‌کنند.

کتاب مقدس

قرآن، کتاب مقدس و آسمانی مسلمان است و به زبان عربی نوشته شده‌است، که طبق مندرجات آن و باور مسلمانان توسط وحی الهی به محمد فرورستاده شد. به اعتقاد مسلمانان «قرآن وحی نامه اعجاز‌آمیز الهی است، که به زبان عربی [شیوا(فصیح)] به عین

الفاظ توسط فرشته وحی، جبرئیل، از جانب خداوند و از لوح محفوظ بر قلب و زبان پیامبر اسلام هم اجمالا یکباره و هم تفصیلاً در طول بیست و سه سال نازل شده.»(۱)

این کتاب معتبرترین متن دینی نزد مسلمانان است و مسلمانان آن را معجزه و سند اثبات پیامبری محمد می‌دانند. تمام مذاهب اسلامی بر صحت متن آن اتفاق نظر دارند و اختلاف در نحوه خواندن متن، تفسیر و احیاناً ترتیب آن است. میزان این اتفاق نظر به حدی است، که شیعیان دوازده امامی ایران و وهابیان عربستان از قرآن با رسم الخط واحدی استفاده می‌کنند. مسلمانان روی بی خطا بودن کتاب قرآن تاکید دارند اما منتقدان زیادی از پذیرفتن این مساله سر باز زده‌اند، آثاری در رد قرآن نوشته‌اند و به تناسب مسلمین نیز پاسخ‌هایی داده‌اند.

رهایی بخش آخر زمان

مسلمانان شیعه معتقدند؛ خداوند که همه فرمانهایش از روی علم و حکمت می‌باشد و جهان با این عظمت را بی هدف نیافریده‌است هیچگاه بندگانش را بی راهنما و حجت رها نمی‌کند و در هر زمان حجتی مانند پیامبران از طرف خدا بر روی زمین وجود داشته‌است؛ بنا بر این همانکون نیز حجتی از طرف خدا برای بندگانش وجود دارد و همانطور که در مورد نوح و یا پیامبران دیگر که در عهد عتیق بیان می‌شود عمر چند هزار ساله داشته‌اند؛ بعید نیست که آخرین حجتش عمری بیش از ۱۰۰۰ سال داشته باشد؛ و به خواست خدا از دیده دشمنان پنهان است و هنگامیکه خداوند قادر متعال دستور ظهور را صادر کنند این حجت خدا به همراه عیسی؛ موسی؛ دیگر پیامبران؛ اصحاب کهف و دیگر مؤمنان علیه ظلم و ستم قیام نموده و عدل الهی و دین کامل اسلام را برپا خواهند کرد.